

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Hemelwaterverordening
Datum B&W Besluit:	11 december 2018
Vergaderdatum:	29 januari 2019
Registratienr.:	004-2019
Opsteller:	Michel Sikkes
Portefeuillehouder:	Wethouder P. van de Noord

Voorstel

Te besluiten om:
de Verordening op de afvoer van hemel- en grondwater gemeente Reusel de Mierden vast te stellen waarmee de gemeente handhavend kan optreden tegen illegale lozingen van hemelwater op druk- en vacuümriolering.

Inleiding

Op 20 december 2016 is het Gemeentelijk Rioleringsplan Reusel de Mierden 2017-2021 (verder GRP) vastgesteld.

Eén van de aandachtspunten voor de planperiode 2017-2021 is de aandacht voor de problematiek rondom foutaansluitingen op de drukriolering. Hierbij wordt de mogelijkheid tot het opstellen van een hemelwaterverordening genoemd.

Beoogd doel

Op grond van artikel 10.32a Wet milieubeheer kunnen gemeenten een Hemel- en grondwaterverordening (verder Verordening) vaststellen. Het doel van de Verordening is het vastleggen van beleid ten aanzien van hemel- en grondwater binnen de gemeente Reusel de Mierden.

Zonder Verordening is slechts de nationale wet- en regelgeving van toepassing, waarbinnen bepaald is dat de gemeente de zorgplicht heeft ten aanzien van hemelwater en grondwater. Ten aanzien hemelwater is wettelijk bepaald dat de perceeleigenaar dit hemelwater, voor zover redelijkerwijs mogelijk, op eigen perceel dient te houden. De Verordening geeft invulling aan de gemeentelijke wens en visie ten aanzien van de omgang met hemelwater en grondwater.

Met de vaststelling van de Verordening, en het Gebiedsaanwijzingsbesluit, wordt invulling gegeven aan de wettelijke zorgplichten ten aanzien van hemel- en grondwater.

Argumenten

1. *Het zorgt voor een optimalisering van de (druk)riolering*

In het GRP zijn verschillende speerpunten voor de planperiode 2017-2021 opgenomen. Optimalisering van de drukriolering is één van deze speerpunten. In de praktijk blijkt dat een significante hoeveelheid foute aansluitingen van hemelwater aanwezig is. Deze foutaansluitingen leiden tot veel storingen, hoge energiekosten en veel druk op de personele formatie (calamiteitendienst).

Door middel van het opstellen van een hemelwaterverordening wordt invulling gegeven aan de wens om ongewenst hemelwater te weren van riolering die hiervoor niet bedoeld is. Mechanische riolering (druk- en vacuümriolering) is hier een duidelijk voorbeeld van. De capaciteit van mechanische riolering is berekend op huishoudelijk afvalwater en niet op lozingen van hemelwater.

Door lozingen van hemelwater op riolering die hiervoor niet bedoeld is ontstaan verschillende problemen, zoals problemen bij hevige regenval, risico op wateroverlast (op straatniveau, maar ook op perceelniveau en in woningen en andere panden), slijten de rioolvoorzieningen eerder en wordt schoon water verpompt naar de zuivering. Al deze problemen leiden tot hogere kosten voor de gemeente. Wateroverlast leidt tot ontevreden burgers en klachten die in behandeling genomen te worden. Bij slijtage van de rioolvoorzieningen dient er meer onderhoud gepleegd te worden en dienen onderdelen en gemalen eerder vervangen te worden. Het verpompen en zuiveren van schoon hemelwater dat onterecht bij de zuivering terecht komt leidt tot hogere energie- en verbruikskosten. Naast de directe kosten wordt ook de personele druk hoger, waardoor uiteindelijk ook de financiële lasten verhoogd wordt.

Het inzetten van een communicatietraject om aan te sturen op een vrijwillige, eigen aanpak van aangesloten hemelwater op de drukriolering is hierbij de geambieerde eerste stap. Indien zou blijken dat het communicatietraject op zich onvoldoende effect zou hebben is het vaststellen van een hemelwaterverordening een eerste volgende stap in het traject. Gelet op de bekende problemen, in combinatie met te verwachten problemen door het veranderende klimaat is het gewenst het gemeentelijk beleid vast te leggen in een Verordening.

2. Foutieve aansluitingen hemelwater kunnen worden aangepakt

Een hemelwaterverordening vormt de juridische stok achter de deur bij het oplossen van ongewenste foute aansluitingen van hemelwater op riolering die hiervoor niet bedoeld is.

Door een hemelwaterverordening vast te stellen kan zowel preventief als in geval van calamiteiten doeltreffend gehandeld worden. Het gemeentelijk beleid is dan immers duidelijk en reeds vastgesteld. Dit voorkomt geregeld naderhand.

3. Het bevordert de doelmatige inzet van de financiële middelen

De inzet van financiële middelen om de exacte aansluitingen op te sporen is zonder Verordening beduidend minder doelmatig dan met Verordening, omdat op basis van de Verordening vervolgstappen genomen kunnen worden. Het vaststellen van de Verordening vormt dan ook een basis voor het gericht uitvoeren van onderzoeken en vervolgstappen, waar deze zonder Verordening slechts vrijwillig kunnen plaatsvinden.

4. Grondwaterlozingen vallen ook onder de Verordening

De Verordening ziet naast hemelwater ook op grondwater. Binnen de gemeente zijn geen grote problemen met grondwater. Door middel van de Verordening kunnen ongewenste lozingen van grondwater op riolering die hier niet voor bedoeld is aangepakt en voorkomen worden, ook al zijn deze incidenteel.

5. De Verordening anticipeert op de Omgevingswet

Een ander argument is het anticiperen op de Omgevingswet. Hierbij ontstaat de verplichting tot het opstellen van een omgevingsvisie, kunnen omgevingsprogramma's opgesteld worden en komen de gemeentelijke regels in het omgevingsplan. Verordeningen vastgesteld voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet en bijbehorende onderdelen worden vanzelf onderdeel van het omgevingsplan. Dit scheelt extra werk ten aanzien van de overgang naar de Omgevingswet.

Consequenties

Na de vaststelling van de Verordening is er gemeentelijk beleid vastgesteld ten aanzien van de omgang met hemelwater. Hierdoor kunnen ongewenste lozingen van hemelwater op riolering die hier niet voor bedoeld is aangepakt en voorkomen worden.

Financiën

Ten aanzien van de financiën en ontwikkeling rioolheffing is de basis gelegen in het GRP. De Verordening brengt hier geen veranderingen in.

Samen Doen

Ten aanzien van het vaststellen van de Verordening is er geen beroep op andere actoren nodig.

Vervolg

Na de vaststelling van de Verordening op de afvoer van hemel- en grondwater gemeente Reusel de Mierden dienen gebieden aangewezen te worden waarvoor de Verordening geldt. Deze gebieden worden opgenomen in een Gebiedsaanwijzingsbesluit.

Tegelijkertijd met de Verordening is het Gebiedsaanwijzingsbesluit gemeente Reusel de Mierden opgesteld. In dit Gebiedsaanwijzingsbesluit worden in het bijzonder de gebieden, categorieën, termijn en inwerkingtreding vastgelegd. Het Gebiedsaanwijzingsbesluit is een bevoegdheid van het college en zal na vaststelling van de Verordening eerst als ontwerp en later definitief worden vastgesteld.

Bijlagen

- . Concept raadsbesluit
- . Verordening op de afvoer van hemel-en grondwater gemeente Reusel de Mierden

Het college van burgemeester en wethouders,

T. Thijs
secretaris (wnd.)

J. Eugster
burgemeester (wnd.)

